ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті

Филология факультеті

Бекітемін
М. Өтемісов атындағы
Батыс Қазақстан университеті
Қабылдау комиссиясы
төрағасының м.а.
_____ Г.С. Қайсағалиева
"25" _____ 2026 ж.

М019 «Шетел тілі педагогтерін даярлау» білім беру бағдарламалары тобы бойынша ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

Орал – 2026

М019 «Шетел тілі педагогтерін даярлау» білім беру бағдарламалары тобы бойынша түсушілерге арналған түсу емтиханының бағдарламасы Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің бұйрығымен бекітілген «Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты» (2022 жылғы 20 шілдедегі №2) негізінде құрастырылды.

Бағдарламаны құрастырушылар:
А.З. Кенбаева, PhD, аға оқытушы
Б.Б. Утегалиева, магистр, аға оқытушы

Бағдарлама Шетел тілдері мен әдебиеті бойынша мұғалімдерді дайындау ББББ отырысында қаралды.
№ 9 хаттама, «06» 05 2026 ж.

ББББ жетекшісі: _____ Б.Б. Утегалиева
(қолы, Т.Ә.Ж.)

Бағдарлама Филология факультеті кеңесінің отырысында қаралып, бекітілді.
№ 9 хаттама, «12» 05 2026 ж.

Филология факультеті кеңесінің төрағасы: _____ А.А. Акбулатов
(қолы, Т.Ә.Ж.)

ТҮСІНІКТЕМЕ ЖАЗБА

Осы түсу емтиханының бағдарламасы **7М01705 / 7М01709 «Шетел тілі: екі шетел тілі»** білім беру бағдарламасы (М019 Шетел тілі педагогтерін даярлау білім беру бағдарламалары тобы) бойынша магистратураға түсетін **шетелдік талапкерлерге** арналған.

Емтиханның мақсаты — академиялық мотивацияны, шетелде білім алуға құндылықты-бағдарланған дайындықты, қазіргі лингводидактика саласындағы теориялық дайындық деңгейін, сондай-ақ практикалық кәсіби-әдістемелік міндеттерді шешу және педагогикалық кейстерді талдау қабілетін кешенді бағалау.

Емтиханды өткізу формасы мен тәртібі:

Түсу емтиханы кешенді ауызша әңгімелесу (интервью) нысанында өткізіледі. Емтихан билетінің / әңгімелесудің мазмұны **бір-бірмен байланысты үш блоктан** тұрады:

1-бөлім. Жалпы және мотивациялық сұрақтар (20 сұрақ): талапкердің академиялық мақсаттарын, ел мен университетті таңдау себептерін, ғылыми-зерттеу қызметіне және халықаралық ортада академиялық бейімделуге дайындығын анықтауға бағытталған.

2-бөлім. Шетел тілін оқыту әдістемесі бойынша сұрақтар (20 сұрақ): қазіргі лингводидактика, халықаралық деңгейде танылған тәсілдер (CLT, CLIL, TBLT), сөйлеу әрекетінің түрлері мен тілдік аспектілерді оқыту әдістері, сондай-ақ бағалау мен жоспарлау әдістері бойынша теориялық білімді тексеруге бағытталған.

3-бөлім. Кейстік жағдайларды талдау (5 кейс): проблемалық педагогикалық жағдайларды талдау, әдістемелік шешімдерді жобалау, оқу материалын бейімдеу және әртүрлі деңгейлі аудиторияда оқытуды саралау бойынша практикалық дағдыларды тексеруге арналған.

ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

1-БӨЛІМ. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ МОТИВАЦИЯЛЫҚ СҰРАҚТАР

(General & Motivational Questions)

1. Магистратурада жоғары білім алу үшін неліктен дәл біздің елді таңдадыңыз?
2. Біздің университетте және осы білім беру бағдарламасында сізді нақты не қызықтырды?
3. Таяудағы 3–5 жылға арналған негізгі академиялық және кәсіби мақсаттарыңыз қандай?
4. Біздің магистратурада білім алу мансаптық жоспарларыңызды жүзеге асыруға қалай көмектеседі?
5. Шетел тілдерін оқыту немесе үйрену бойынша қандай тәжірибеңіз бар және ол сіздің мамандық таңдауыңызға қалай әсер етті?

6. Шетелде (жаңа академиялық және мәдени ортада) білім алу кезінде қандай негізгі қиындықтарға кезігемін деп ойлайсыз және оларды қалай еңсеруді жоспарлайсыз?

7. Магистрлік диссертацияңыз аясында қандай тақырыпты немесе ғылыми мәселені зерттегіңіз келеді?

8. Қазіргі жаһанданған әлемдегі шетел тілі мұғалімінің/оқытушысының рөлін қалай түсінесіз?

9. Сіздің ойыңызша, шетел тілі оқытушысын қандай сапалар мен құзыреттіліктер табысты етеді?

10. Шетел тілін меңгерудің қазіргі деңгейін қалай бағалайсыз және оқу кезінде қандай аспектілер бойынша жұмыс істеуді жоспарлайсыз?

11. Ғылыми конференцияларға қатысу, мақалалар жазу немесе білім беру жобаларына қатысу тәжірибеңіз қандай?

12. Біздің университеттің академиялық жүйесі мен талаптарына қалай бейімделуді жоспарлап отырсыз?

13. Зерттеу қызметіндегі академиялық адалдық (Academic Integrity) және плагиатты болдырмау принциптерін қалай түсінесіз?

14. Халықаралық студент ретінде біздің университеттің академиялық қауымдастығына қандай пайда келтіре аласыз?

15. Халықаралық және көпмәдениетті студенттік топтарда жұмыс істеуге қалай қарайсыз? Командалық жұмыс тәжірибеңізді сипаттаңыз.

16. Кәсіби траекторияңызда екінші шетел тілін үйренудің қандай маңызы бар?

17. Өз еліңіздегі шетел тілін білім беру жүйесінің дамуын қалай көресіз және оған қандай үлес қосқыңыз келеді?

18. Жоғары білім беру саласындағы қандай заманауи тенденциялар мен сын-қатерлерді бүгінгі күні ең маңызды деп санайсыз?

19. Жоғары оқу және зерттеу жүктемелері кезінде уақыт пен басымдықтарды қалай басқарасыз (Time-management)?

20. Осы магистрлік бағдарламаға қабылдау үшін неліктен дәл сіздің кандидатураңызды таңдауымыз керек?

2-БӨЛІМ. ШЕТЕЛ ТІЛІН ОҚЫТУ ӘДІСНАМАСЫ

(Methodology of Language Teaching)

1. Шетел тілдерін оқыту әдістемесі ғылым ретінде: пәні, мақсаттары, негізгі категориялары және басқа ғылымдармен (лингвистика, психология, педагогика) байланысы.

2. Тілді меңгеру деңгейлерінің халықаралық жүйесі (CEFR) және оны оқу курстарын жобалауда және бағалауда қолдану.

3. Мәдениетаралық коммуникативтік құзыреттілік (Intercultural Communicative Competence) ұғымы және оның негізгі компоненттері.

4. Коммуникативтік тәсіл (Communicative Language Teaching — CLT): негізгі принциптері, мұғалім мен оқушылардың рөлдері.

5. Сөйлеудің дыбысталу жағын оқыту (фонетика мен интонация): негізгі тәсілдер, кезеңдер мен жаттығу түрлері.

6. Жаңа лексиканы таныстыру және семантизациялау жолдары. Белсенді және пассивті сөздік қорды оқыту.

7. Шетел тілі грамматикасын оқытудағы эксплициттік (дедуктивті) және имплициттік (индуктивті) тәсілдер.

8. Тыңдалымды оқыту: негізгі стратегиялар (Listening for gist, for specific information, for detail) және аудиомәтінмен жұмыс істеу кезеңдері.

9. Диалогтік сөйлеуді оқыту технологиялары: диалог түрлері және коммуникативтік тапсырмаларды (Information gap) пайдалану.

10. Монологтік сөйлеуді оқыту: монолог түрлері, дайындалған және дайындықсыз сөйлеу дағдыларын қалыптастыру кезеңдері.

11. Оқылымды оқыту: оқу стратегиялары (Scanning, Skimming, Intensive/Extensive reading) және түпнұсқа мәтіндермен жұмыс.

12. Жазылымды оқыту: жазуға оқытудағы процестік (Process writing) және жанрлық (Genre-based) тәсілдер.

13. Сабақ жоспарын (Lesson Plan) құрылымдау және жобалау: Блум таксономиясы бойынша мақсаттар қою және сабақ кезеңдерін бөлу.

14. Қазіргі шеттілдік білім беруде цифрлық технологияларды, АКТ мен онлайн-платформаларды пайдалану.

15. Шетел тілі сабақтарындағы қалыптастырушы (Formative) және жиынтық (Summative) бағалау: функциялары, критерийлері мен құралдары.

16. Пәндік-тілдік кіріктіріліп оқыту (CLIL — Content and Language Integrated Learning): принциптері мен қолдану ерекшелігі.

17. Шетел тілі сабақтарында жобалап оқыту әдістерін (Project-Based Learning) және кейс-технологияларды (Case-study) пайдалану.

18. Әртүрлі деңгейлі аудиторияда (Mixed-ability classes) шетел тілін оқыту: саралап оқыту әдістері.

19. Шетел тілі құралдары арқылы оқушылардың сыни ойлауын (Critical Thinking) дамыту.

20. Оқушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастыру тәсілдері (Learner Autonomy) және өзін-өзі бақылау дағдыларын дамыту.

3-БӨЛІМ. КЕЙСТІК ЖАҒДАЙЛАРДЫ ТАЛДАУ

(Case Studies)

1-кейс (Төмен мотивация және тілдік кедергі).

Жағдаят: Ауызша сөйлеуді дамыту сабағында студенттердің бір бөлігі қателесуден қорқуды және курстастарының алдында қымсынуды сылтауратып, пікірталасқа қатысудан бас тартады.

Тапсырма: Тілдік кедергіні азайтуға және барлық студенттерді белсендіруге көмектесетін әдістемелік тәсілдер кешенін және жұмысты ұйымдастыру формаларын (Pair work, Group work, Role-play) ұсыныңыз.

2-кейс (Сөйлеу практикасы кезінде қателерді түзету).

Жағдаят: Сөйлеу еркіндігіне (Fluency activity) бағытталған коммуникативтік тапсырманы орындау кезінде студент грамматикалық және фонетикалық қателер жібереді, бірақ өз ойын табысты жеткізеді.

Тапсырма: Мұғалімнің әдістемелік тұрғыдан дұрыс әрекет ету стратегиясын (Error correction) анықтаңыз: студенттің сөзін бөлу керек пе, түзетудің қандай тәсілдерін (recast, delayed feedback) пайдаланған жөн және неліктен?

3-кейс (Оқу материалын мәдени контекстке бейімдеу).

Жағдаят: Халықаралық оқулықта оқушыларға бейтаныс немесе түсінуге қиындық тудыратын әлеуметтік-мәдени тақырып немесе реалиялар бар.

Тапсырма: Оқу материаланың коммуникативтік құндылығы мен түпнұсқалығын сақтай отырып, оны бейімдеу алгоритмін (Simplification, Supplementation, Adaptation) көрсетіңіз.

4-кейс (Әртүрлі деңгейлі топтағы жұмыс — Mixed-ability class).

Жағдаят: Бір оқу тобында дайындық деңгейі A2 және B2 студенттер бар. Күштірек студенттер тапсырмаларды тез орындап, іші пысады, ал әлсіз студенттер сабақ қарқынына үлгермейді.

Тапсырма: Бір тақырып аясында осы топ үшін сараланған тапсырма (Differentiated instruction) жоспарын әзірлеңіз.

5-кейс (Проблемалық коммуникативтік жағдаятты құрастыру).

Жағдаят: Мұғалімге «Мәдениетаралық айырмашылықтар және іскерлік этикет» тақырыбы бойынша дәстүрлі мәтінді тізбектеп оқуды қолданбай сабақ өткізу қажет.

Тапсырма: Студенттер арасында шешімдерді өзіндік іздеуді және пікірталасты ынталандыратын проблемалық сөйлеу жағдаятын (problem-solving task) немесе симуляциялық ойынды құрастырыңыз.

НЕГІЗГІ ӘДЕБИЕТТЕР

1. **Harmer, J.** (2015). *The Practice of English Language Teaching* (5th ed.). Harlow: Pearson Education Limited.
2. **Ur, P.** (2012). *A Course in English Language Teaching* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
3. **Scrivener, J.** (2011). *Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching* (3rd ed.). Oxford: Macmillan Education.
4. **Richards, J. C., & Rodgers, T. S.** (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching* (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
5. **Council of Europe.** (2020). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТТЕР

1. Сөйлеу әрекетінің жекелеген түрлері мен тіл аспектілерін оқыту

- **Thornbury, S.** (1999). *How to Teach Grammar*. Harlow: Pearson Education Limited.
- **Thornbury, S.** (2005). *How to Teach Speaking*. Harlow: Pearson Education Limited.

• **Kelly, G.** (2000). *How to Teach Pronunciation*. Harlow: Pearson Education Limited.

• **Grabe, W.** (2009). *Reading in a Second Language: Moving from Theory to Practice*. Cambridge: Cambridge University Press.

• **Hyland, K.** (2019). *Second Language Writing* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

2. Бағалау, жоспарлау және білім беру технологиялары

• **Hughes, A.** (2003). *Testing for Language Teachers* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

• **Woodward, T.** (2001). *Planning Lessons and Courses: Designing Sequences of Work for the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.

• **Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D.** (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

• **Dörnyei, Z.** (2001). *Motivational Strategies in the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.

• **Dudeney, G., Hockly, N., & Pegrum, M.** (2013). *Digital Literacies: Social Learning and Language Materials*. Harlow: Pearson Education Limited.